

MSFI 18 - priprema za 2027. godinu

Nova pravila prezentacije finansijskih performansi – izazovi za banke i očekivane izmene u izveštavanju

Uvod

Zašto novi standard i od kada se primenjuje?

Rezultat zahteva investitora za većom uporedivošću → **Zameniće MRS 1, ali su neki postojeći zahtevi iz MRS 1 zadržani** → **Neće uticati na priznavanje i odmeravanje (neto dobitak ostaje nepromenjen)**

Vremenski okvir i datum stupanja na snagu

Decembar 2019.	April 2024.	1 januar 2026.	1 januar 2027.
Objavljivanje nacrta za javnu raspravu	Objavljivanje MSFI 18	Početak uporednog perioda	**Datum stupanja na snagu.** Ranija primena je dozvoljena.

© 2026 KPMG d.o.o. Beograd, srpsko društvo s ograničenom odgovornošću i firma članica KPMG globalne organizacije nezavisnih firmi članica povezanih sa KPMG International Limited, privatnim engleskim društvom ograničenim garancijom. Sva prava zaštićena.

Zahtevi preneti nepromenjeni iz MRS 1

Finansijski instrumenti klasifikovani kao kapital → **MSFI 7**

Fer prezentacija
Stalnost poslovanja
Obračunska osnova računovodstva
Računovodstvene politike, procene i prosuđivanja
→ **MRS 8**

Preimenovan u: **Osnova za sastavljanje finansijskih izveštaja**

Ostali zahtevi, npr.:

Kratkoročne/dugoročne stavke
Materijalnost
Prebijanje
→ **MSFI 18**

© 2026 KPMG d.o.o. Beograd, srpsko društvo s ograničenom odgovornošću i firma članica KPMG globalne organizacije nezavisnih firmi članica povezanih sa KPMG International Limited, privatnim engleskim društvom ograničenim garancijom. Sva prava zaštićena.

Koje su ključne promene?

Strukturisaniji bilans uspeha

- Novi međuzbirovi, uključujući „poslovni dobitak“
- Prihodi i rashodi klasifikovani u tri nove kategorije – poslovnu, ulaganja i finansiranja
- Glavne poslovne aktivnosti određuju klasifikaciju prihoda i rashoda

Obelodanjeni i revidirani MPM-ovi

- MPM-ovi se sada obelodanjuju u finansijskim izveštajima i predmet su revizije
- MPM-ovi obuhvataju neke, ali ne sve mere koje nisu definisane MSFI-jem („non-GAAP mere“)
- Nova obelodanjivanja mogu zahtevati dodatni angažman

Agregacija i disagregacija

- Nova obelodanjivanja za stavke označene kao „ostalo“
- Unapređene smernice o tome kako grupisati informacije u finansijskim izveštajima
- Ovo i dalje ostaje oblast koja zahteva profesionalno prosuđivanje

© 2026 KPMG d.o.o. Beograd, srpsko društvo s ograničenom odgovornošću i firma članica KPMG globalne organizacije nezavisnih firmi članica povezanih sa KPMG International Limited, privatnim engleskim društvom ograničenim garancijom. Sva prava zaštićena.

Ključni faktori za klasifikaciju prihoda i rashoda

GLAVNE POSLOVNE AKTIVNOSTI

Bez specifikovanih glavnih poslovnih aktivnosti (SMBA)	Prodaja robe i pružanje usluga
Specifikovane glavne poslovne aktivnosti (SMBA)	**Ulaganje u imovinu** npr. investicioni fond
	Pružanje finansiranja klijentima npr. banka

PRIRODA SREDSTVA ILI OBAVEZE

Sredstva	Da li sredstvo ostvaruje prinos pojedinačno i u velikoj meri nezavisno od drugih resursa entiteta
Obaveze	**Obaveze iz finansiranja** Obaveze iz transakcija koje uključuju samo pribavljanje finansiranja
	Ostale obaveze Obaveza iz transakcija koje ne uključuju samo pribavljanje finansiranja

KPMG

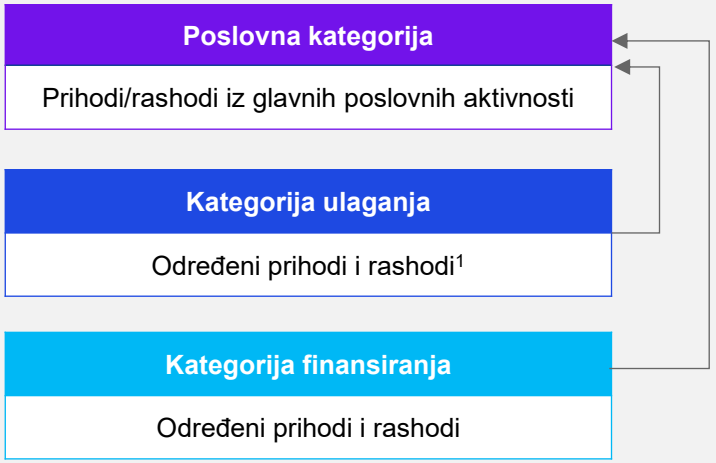
© 2026 KPMG d.o.o. Beograd, srpsko društvo s ograničenom odgovornošću i firma članica KPMG globalne organizacije nezavisnih firmi članica povezanih sa KPMG International Limited, privatnim engleskim društvom ograničenim garancijom. Sva prava zaštićena.

Document Classification: KPMG Confidential

Specifične glavne poslovne aktivnosti (SMBA)

Specifične glavne poslovne aktivnosti (SMBA)

Kompanije sa **specifičnim glavnim poslovnim aktivnostima** klasifikuju dodatne stavke prihoda i rashoda u **poslovnu** kategoriju, koje bi inače bile klasifikovane u kategoriju **ulaganja** ili **finansiranja**.

[1] Udeo u dobitku/gubitku investicija obračunatih metodom udela uvek se klasifikuje u kategoriju ulaganja.

Specifične glavne poslovne aktivnosti obuhvataju:

Ulaganje u imovinu

Na primer:

- Osiguravajuće društvo
- Kompanije za investicione nekretnine
- Investiciona pravna lica po MSFI 10

Pružanje finansiranja klijentima

Na primer:

- Banke
- Davaoci lizinga
- Entiteti sa programima finansiranja klijenata

KPMG

© 2026 KPMG d.o.o. Beograd, srpsko društvo s ograničenom odgovornošću i firma članica KPMG globalne organizacije nezavisnih firmi članica povezanih sa KPMG International Limited, privatnim engleskim društvom ograničenim garancijom. Sva prava zaštićena.

Document Classification: KPMG Confidential

Kako glavne poslovne aktivnosti utiču na klasifikaciju

	Proizvođač A	Proizvođač B	Banka	Nekretnine
Glavne poslovne aktivnosti	Proizvodnja i prodaja robe	Proizvodnja i prodaja robe i pružanje finansiranja klijentima	Pružanje finansiranja klijentima	Ulaganje u imovinu
Rashodi od kamata na primljene kredite	Finansiranje	Poslovna i izbor između poslovne i finansiranja*	Poslovna i izbor između poslovne i finansiranja*	Finansiranje
Dobici/gubici po osnovu investicionih nekretnina	Ulaganje	Ulaganje	Ulaganje	Poslovna
Udeo u dobitku ili gubitku investicija obračunatih metodom udela	Ulaganje	Ulaganje	Ulaganje	Ulaganje

* Entiteti koji pružaju finansiranje klijentima kao glavnu poslovnu aktivnost mogu da izaberu da prihode i rashode od primljenih kredita koji se ne odnose na pružanje finansiranja klijentima klasifikuju u kategoriju finansiranja umesto u poslovnu kategoriju.

Procena da li entitet ima specifične glavne poslovne aktivnosti vrši se **iz perspektive samog izveštajnog entiteta** (npr. u konsolidovanim finansijskim izveštajima iz perspektive grupe kao celine).

© 2026 KPMG d.o.o. Beograd, srpsko društvo s ograničenom odgovornošću i firma članica KPMG globalne organizacije nezavisnih firmi članica povezanih sa KPMG International Limited, privatnim engleskim društvom ograničenim garancijom. Sva prava zaštićena.

Nove kategorije u bilansu uspeha

Poslovna kategorija

Podrazumevana ili rezidualna kategorija

- Obuhvata prihode i rashode koji **ne ispunjavaju uslove** za klasifikaciju u **druge kategorije**
- **Uključuje** prihode i rashode iz **glavnih poslovnih aktivnosti** entiteta, uz nekoliko izuzetaka
- Nema izuzetaka za stavke koje su volatilne, neuobičajene ili neponavljajuće

KPMG

© 2026 KPMG d.o.o. Beograd, srpsko društvo s ograničenom odgovornošću i firma članica KPMG globalne organizacije nezavisnih firmi članica povezanih sa KPMG International Limited, privatnim engleskim društvom ograničenim garancijom. Sva prava zaštićena.

Document Classification: KPMG Confidential

Kategorija ulaganja

Prihodi i rashodi od imovine koja ostvaruje prinose pojedinačno i u velikoj meri nezavisno od ostalih resursa entiteta

Uvek se klasifikuje u kategoriju ulaganja, čak i ako je to glavna poslovna aktivnost entiteta

- **Ulaganja u pridružena društva, zajedničke poduhvate i nekonsolidovana zavisna društva po metodi udela**
- **Ulaganja u pridružena društva, zajedničke poduhvate i nekonsolidovana zavisna društva osim po metodi udela**
- **Gotovina i gotovinski ekvivalenti***
- **Ostala imovina (npr. investicione nekretnine, finansijska imovina)**

Za „ostalu imovinu“ potrebna je procena, uzimajući u obzir poslovni model entiteta i način na koji se imovina koristi

* Klasifikacija zavisi od glavnih poslovnih aktivnosti.

© 2026 KPMG d.o.o. Beograd, srpsko društvo s ograničenom odgovornošću i firma članica KPMG globalne organizacije nezavisnih firmi članica povezanih sa KPMG International Limited, privatnim engleskim društvom ograničenim garancijom. Sva prava zaštićena.

Kategorija finansiranja

Obaveze iz finansiranja

- **Nastaju iz transakcija koje uključuju samo prikupljanje finansiranja**
- **Gotovina se razmenjuje za gotovinu ili sopstvene instrumente kapitala subjekta**

Obaveze iz finansiranja koje nisu povezane sa finansiranjem klijenata, ako banka izabere tu politiku

Svi prihodi i rashodi

Uključujući troškove transakcije i dobitke/gubitke po osnovu fer vrednosti

Ostale obaveze

- **Nastaju iz transakcija koje ne uključuju samo prikupljanje finansiranja**
- **Gotovina se razmenjuje za nešto drugo (npr. robu ili usluge)**

Obaveze prema dobavljačima

Obaveze po osnovu lizinga

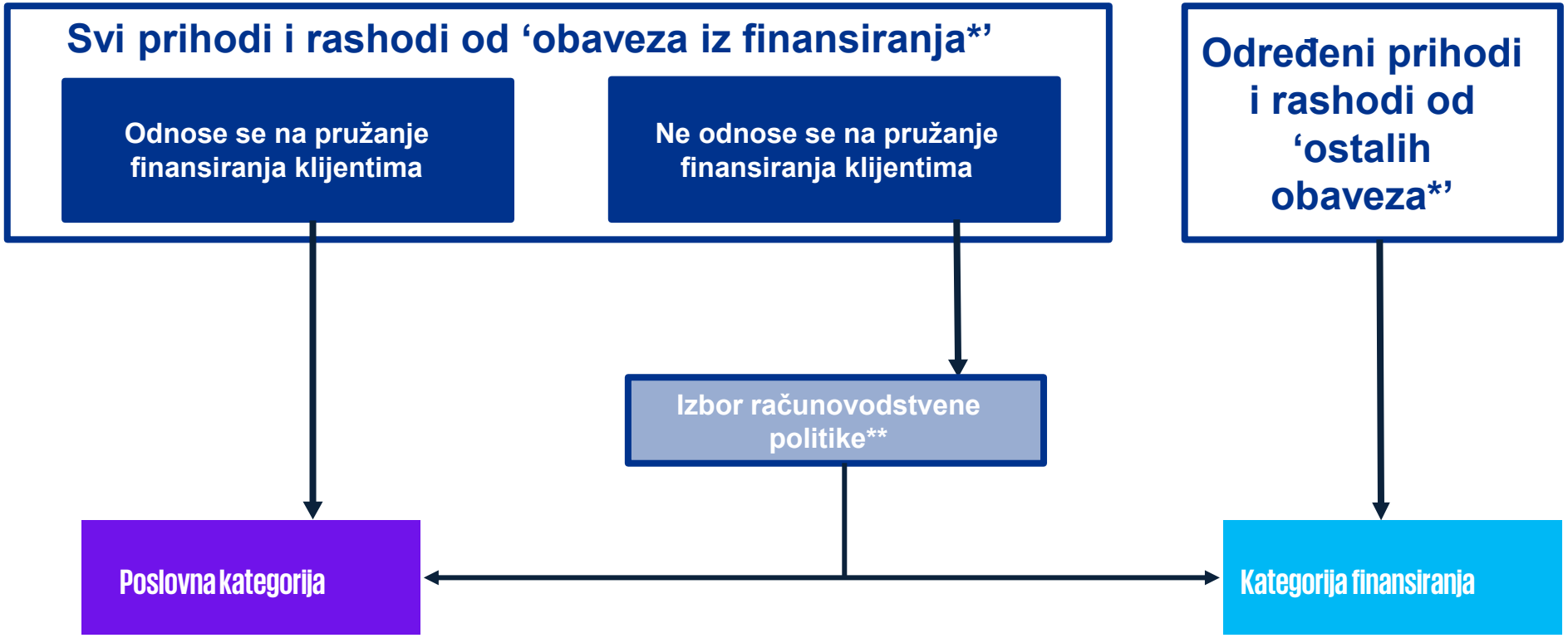
Rezervisanja

Samo kamatni prihodi i rashodi i oni povezani sa promenama kamatnih stopa

© 2026 KPMG d.o.o. Beograd, srpsko društvo s ograničenom odgovornošću i firma članica KPMG globalne organizacije nezavisnih firmi članica povezanih sa KPMG International Limited, privatnim engleskim društvom ograničenim garancijom. Sva prava zaštićena.

Dodatni specifični zahtevi za klasifikaciju – pružanje finansiranja klijentima

Pružanje finansiranja klijentima kao glavna poslovna aktivnost

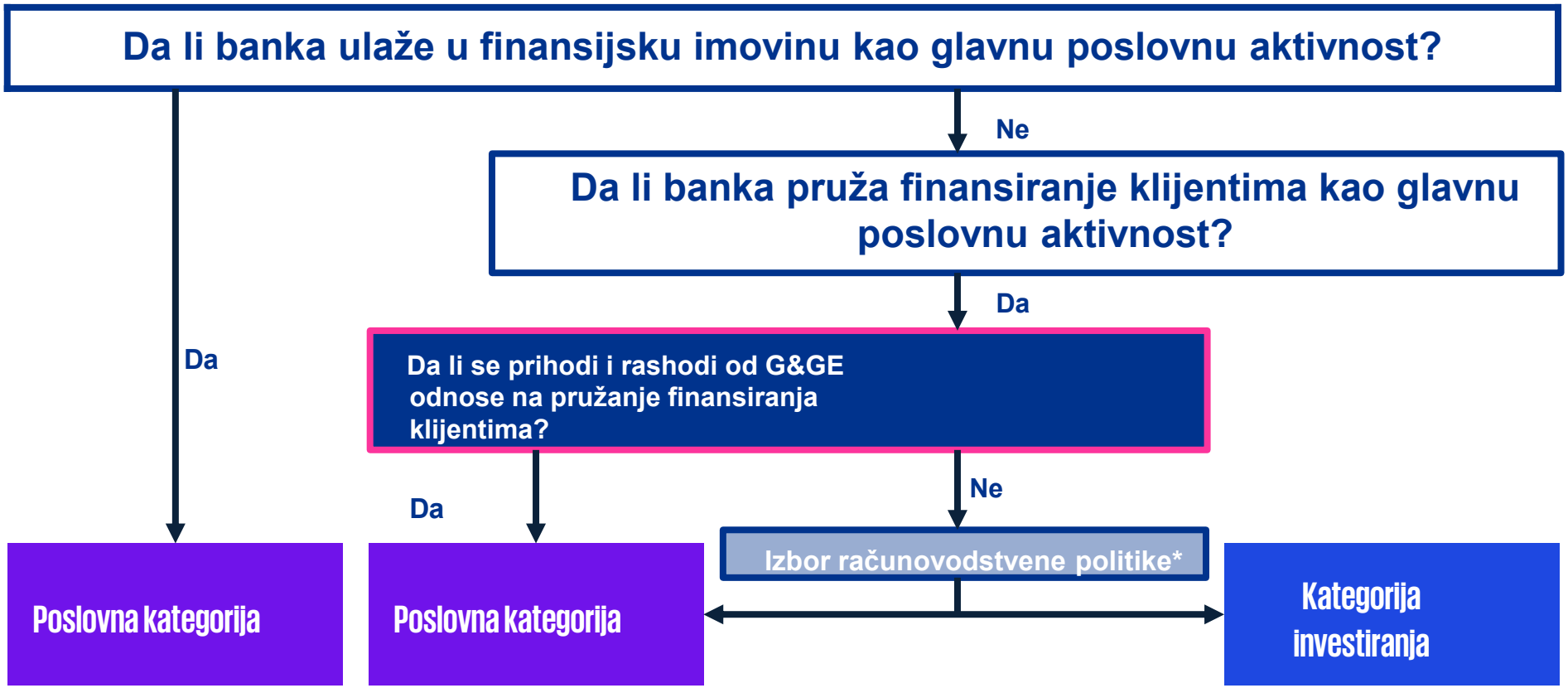

*„Obaveze iz finansiranja" su obaveze koje nastaju iz transakcija koje uključuju *samo* pribavljanje finansiranja. „Ostale obaveze" su obaveze koje nastaju iz transakcija koje *ne* uključuju samo pribavljanje finansiranja.

**Ako banka ne može da razdvoji one „obaveze iz finansiranja" koje se odnose na pružanje finansiranja klijentima od onih koje se ne odnose, tada prihode i rashode od *svih* „obaveza iz finansiranja" klasifikuje u poslovnu kategoriju.

© 2026 KPMG d.o.o. Beograd, srpsko društvo s ograničenom odgovornošću i firma članica KPMG globalne organizacije nezavisnih firmi članica povezanih sa KPMG International Limited, privatnim engleskim društvom ograničenim garancijom. Sva prava zaštićena.

Prihodi i rashodi od gotovine i gotovinskih ekvivalenata (G&GE)

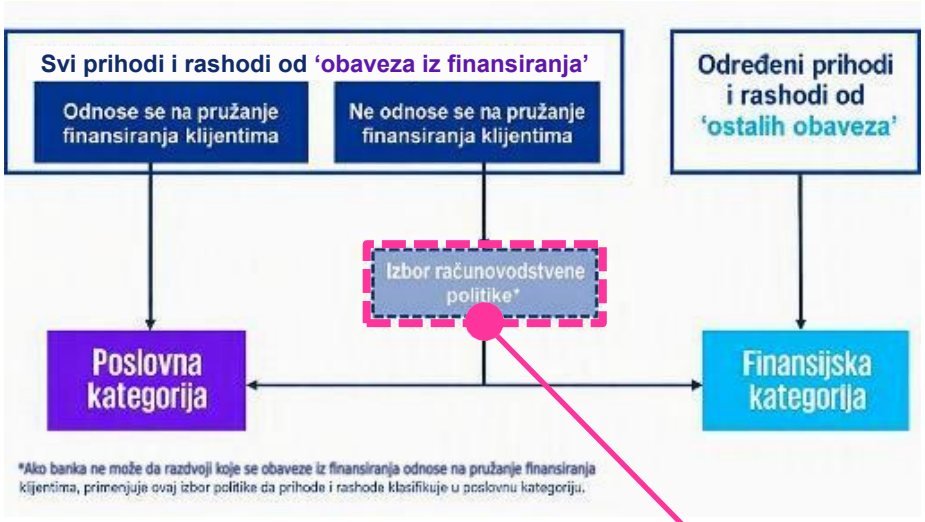

*Ako banka ne može da razdvoji gotovinu i gotovinske ekvivalente koji se odnose na pružanje finansiranja klijentima od onih koji se ne odnose, tada prihode i rashode od *cele* gotovine i gotovinskih ekvivalenata klasifikuje u poslovnu kategoriju.

© 2026 KPMG d.o.o. Beograd, srpsko društvo s ograničenom odgovornošću i firma članica KPMG globalne organizacije nezavisnih firmi članica povezanih sa KPMG International Limited, privatnim engleskim društvom ograničenim garancijom. Sva prava zaštićena.

Interakcija između klasifikacije prihoda i rashoda od obaveza iz finansiranja i gotovine i gotovinskih ekvivalenata

Obaveze iz finansiranja

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Izbor računovodstvene politike mora biti dosledan

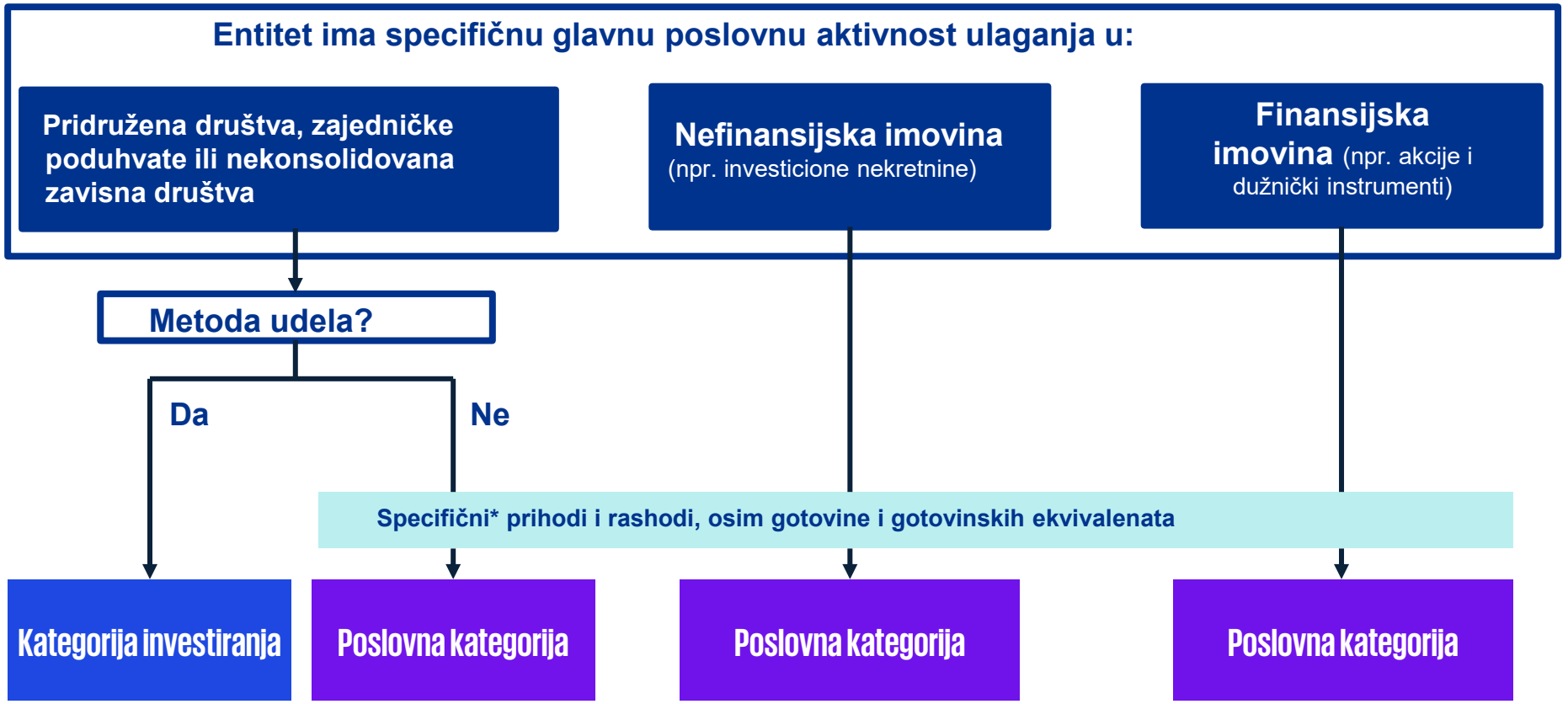
© 2026 KPMG d.o.o. Beograd, srpsko društvo s ograničenom odgovornošću i firma članica KPMG globalne organizacije nezavisnih firmi članica povezanih sa KPMG International Limited, privatnim engleskim društvom ograničenim garancijom. Sva prava zaštićena.

Ilustrativni bilans uspeha

	Entitet bez specifične glavne poslovne aktivnosti		Banka kojapruža finansiranje klijentima kao glavnu poslovnu aktivnost	
Poslovanje	Prihodi	X	Kamatni prihodi od pružanja finansiranja klijentima	X
	Troškovi prodaje	(X)	Kamatni rashodi od pružanja finansiranja klijentima	(X)
	Bruto dobitak	**X**	**Neto kamatni prihod**	**X**
	Operativni rashodi (analizirani po prirodi, funkciji ili oboje, prema potrebi)	(X)	Operativni rashodi (analizirani po prirodi, funkciji ili oboje, prema potrebi)	(X)
	Poslovni dobitak ili gubitak	**X**	**Poslovni dobitak ili gubitak**	**X**
Investiranje	Udeo u dobitku ili gubitku ulaganja po metodi udela	X	Udeo u dobitku ili gubitku ulaganja po metodi udela	X
	Prihod od ostalih ulaganja	X	Prihod od ulaganja (ne kao glavna poslovna aktivnost)	X
	Kamatni prihod od gotovine i gotovinskih ekvivalenata	X	**Dobitak ili gubitak pre finansiranja i poreza na dobit**	**X**
	Dobitak ili gubitak pre finansiranja i poreza na dobit	**X**	Rashodi od kamata na primljene kredite (ne kao glavna poslovna aktivnost)	(X)
Finansiranje	Rashodi od kamata na primljene kredite	(X)	Rashodi od kamata na lizing i penzijske obaveze	(X)
	Rashodi od kamata na lizing i penzijske obaveze	(X)	**Dobitak ili gubitak pre poreza na dobit**	**X**
	Dobitak ili gubitak pre poreza na dobit	**X**	Rashod poreza na dobit	(X)
Porez na dobit	Rashod poreza na dobit	(X)	**Dobitak ili gubitak iz nastavljenog poslovanja**	**X**
	Dobitak ili gubitak iz nastavljenog poslovanja	**X**	Dobitak ili gubitak iz obustavljenog poslovanja	X
Obustavljeno poslovanje	Dobitak ili gubitak iz obustavljenog poslovanja	X	**Dobitak ili gubitak**	**X**
	Dobitak ili gubitak	**X**		

Dodatni specifični zahtevi za klasifikaciju – ulaganje u imovinu

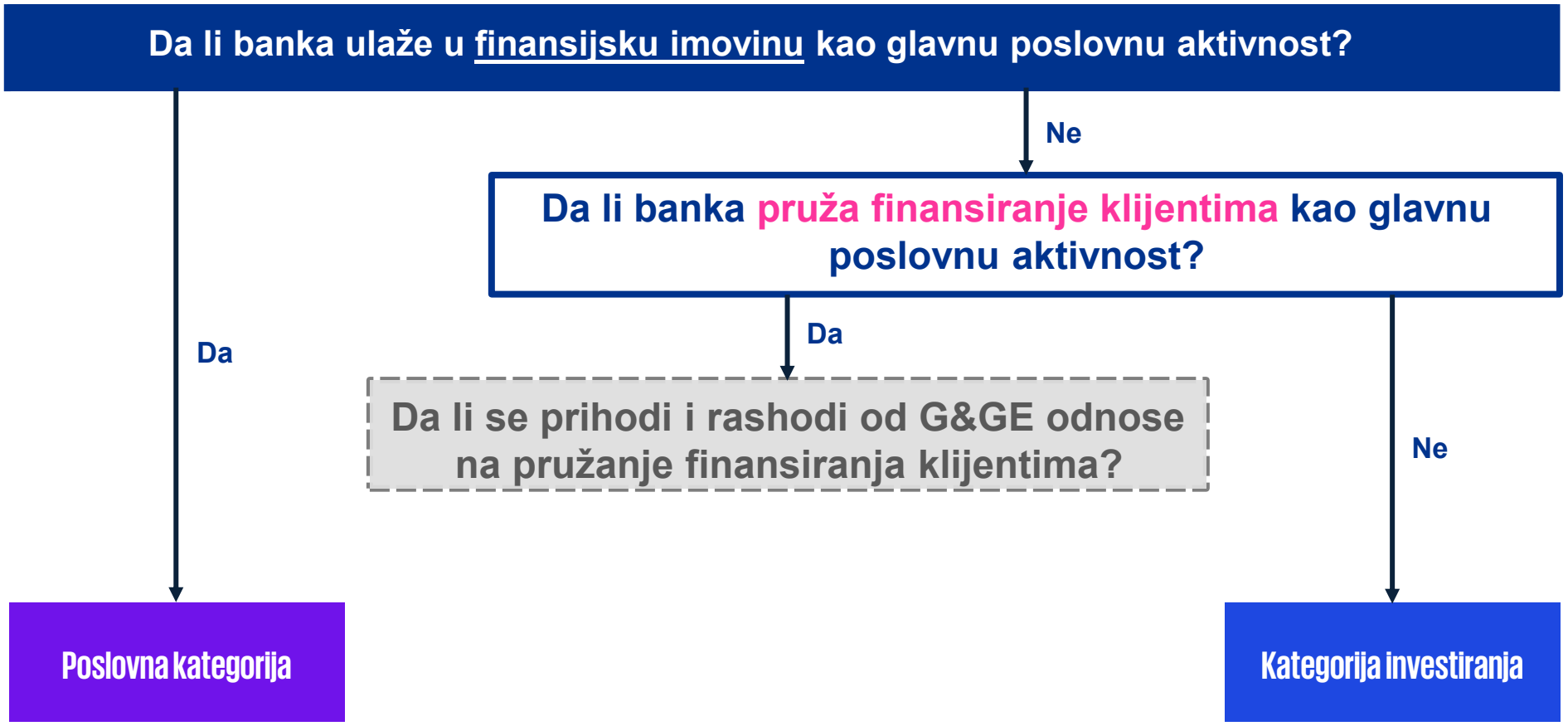
Ulaganje u imovinu kao SMBA

*Prihodi koje generiše imovina; prihodi i rashodi od početnog i naknadnog merenja imovine, uključujući prestanak priznavanja; i inkrementalni rashodi direktno povezani sa sticanjem i otuđenjem imovine.

© 2026 KPMG d.o.o. Beograd, srpsko društvo s ograničenom odgovornošću i firma članica KPMG globalne organizacije nezavisnih firmi članica povezanih sa KPMG International Limited, privatnim engleskim društvom ograničenim garancijom. Sva prava zaštićena.

Prihodi i rashodi od gotovine i gotovinskih ekvivalenata (G&GE)

© 2026 KPMG d.o.o. Beograd, srpsko društvo s ograničenom odgovornošću i firma članica KPMG globalne organizacije nezavisnih firmi članica povezanih sa KPMG International Limited, privatnim engleskim društvom ograničenim garancijom. Sva prava zaštićena.

Ilustrativni bilans uspeha

Entitet bez specifične glavne poslovne aktivnosti

Poslovanje	Prihodi	X
	Troškovi prodaje	(X)
	Bruto dobitak	**X**
	Operativni rashodi (analizirani po prirodi, funkciji ili oboje, prema potrebi)	(X)
	Poslovni dobitak ili gubitak	**X**
Investiranje	Udeo u dobitku ili gubitku ulaganja po metodi udela	X
	Prihod od ostalih ulaganja	X
	Kamatni prihod od gotovine i gotovinskih ekvivalenata	X
	Dobitak ili gubitak pre finansiranja i poreza na dobit	**X**
Finansiranje	Rashodi od kamata na pozajmice	(X)
	Rashodi od kamata na lizing i penzijske obaveze	(X)
	Dobitak ili gubitak pre poreza na dobit	**X**
Porez na dobit	Rashod poreza na dobit	(X)
	Dobitak ili gubitak iz nastavljenog poslovanja	**X**
Obustavljeno poslovanje	Dobitak ili gubitak iz obustavljenog poslovanja	X
	Dobitak ili gubitak	**X**

Banka koja takođe ulaže u finansijsku imovinu kao glavnu poslovnu aktivnost

Fer vrednosni dobici i gubici od ulaganja	X
Kamatni prihod od gotovine i gotovinskih ekvivalenata	(X)
Ukupni prihodi	**X**
Operativni rashodi (analizirani po prirodi, funkciji ili oboje, prema potrebi)	(X)
Poslovni dobitak ili gubitak	**X**
Udeo u dobitku ili gubitku ulaganja po metodi udela	X
Prihod od ulaganja (ne kao glavna poslovna aktivnost)	X
Dobitak ili gubitak pre finansiranja i poreza na dobit	**X**
Rashodi od kamata na pozajmice	(X)
Rashodi od kamata na lizing i penzijske obaveze	(X)
Dobitak ili gubitak pre poreza na dobit	**X**
Rashod poreza na dobit	(X)
Dobitak ili gubitak iz nastavljenog poslovanja	**X**
Dobitak ili gubitak iz obustavljenog poslovanja	X
Dobitak ili gubitak	**X**

© 2026 KPMG d.o.o. Beograd, srpsko društvo s ograničenom odgovornošću i firma članica KPMG globalne organizacije nezavisnih firmi članica povezanih sa KPMG International Limited, privatnim engleskim društvom ograničenim garancijom. Sva prava zaštićena.

Prihodi i rashodi od gotovine i gotovinskih ekvivalenata i obaveza iz finansiranja kod entiteta sa SMBA

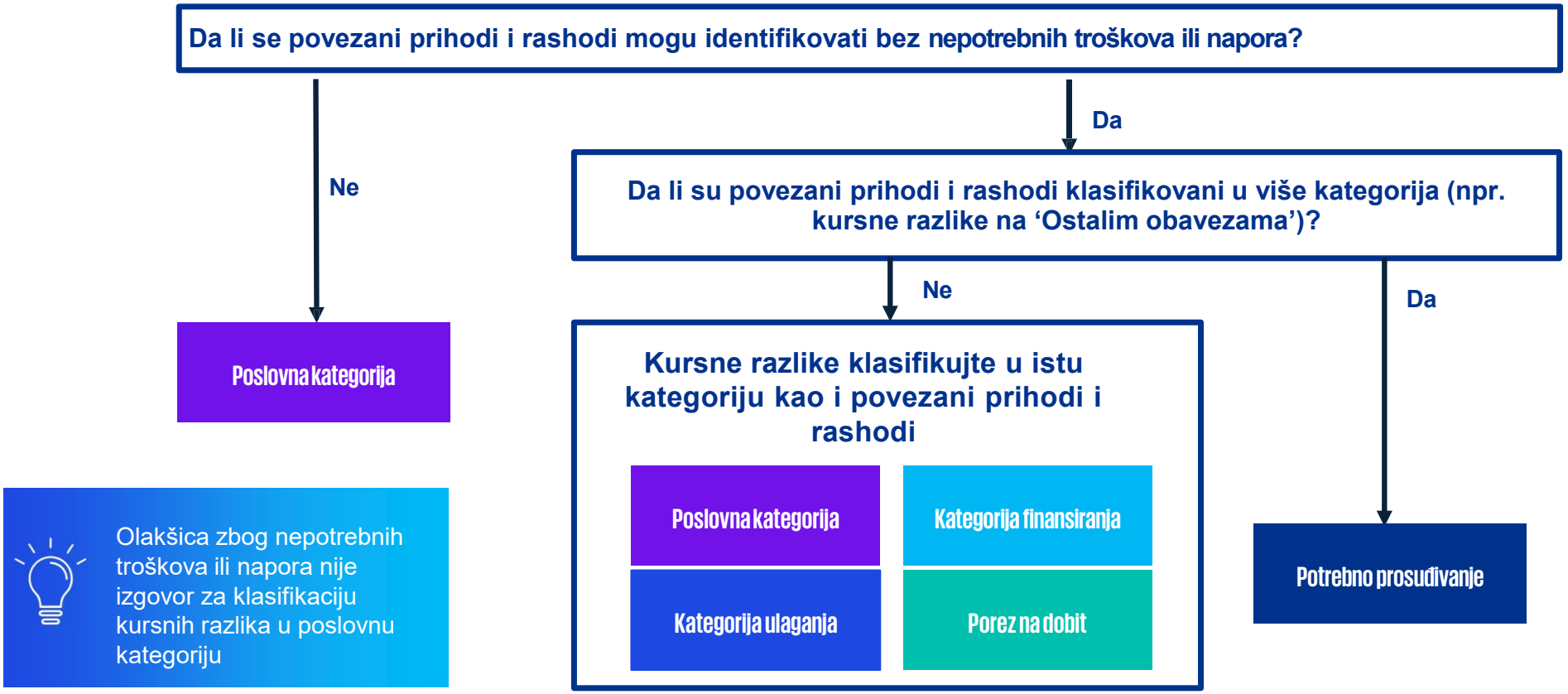
Stavka:	SMBA ulaganja u imovinu	SMBA pružanja finansiranja klijentima, ali ne i ulaganja u imovinu		
		(a) Stavka se odnosi na pružanje finansiranja klijentima	(b) Stavka se ne odnosi na pružanje finansiranja klijentima	(c) Entitet ne može da razlikuje (a) i (b)
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	**Poslovna kategorija** *MSFI 18.56(a)*	**Poslovna kategorija** *MSFI 18.56(b)(i)*	Izbor između **poslovne kategorije** i **kategorije ulaganja** *MSFI 18.56(b)(ii)*	**Poslovna kategorija** *MSFI 18.57*
Obaveze iz finansiranja	*Primenjuju se opšti principi klasifikacije*	**Poslovna kategorija** *MSFI 18.65(a)(i)*	Izbor između **poslovne kategorije** i **kategorije finansiranja** *MSFI 18.65(a)(ii)*	**Poslovna kategorija** *MSFI 18.66*

Izbor politika mora biti dosledan

© 2026 KPMG d.o.o. Beograd, srpsko društvo s ograničenom odgovornošću i firma članica KPMG globalne organizacije nezavisnih firmi članica povezanih sa KPMG International Limited, privatnim engleskim društvom ograničenim garancijom. Sva prava zaštićena.

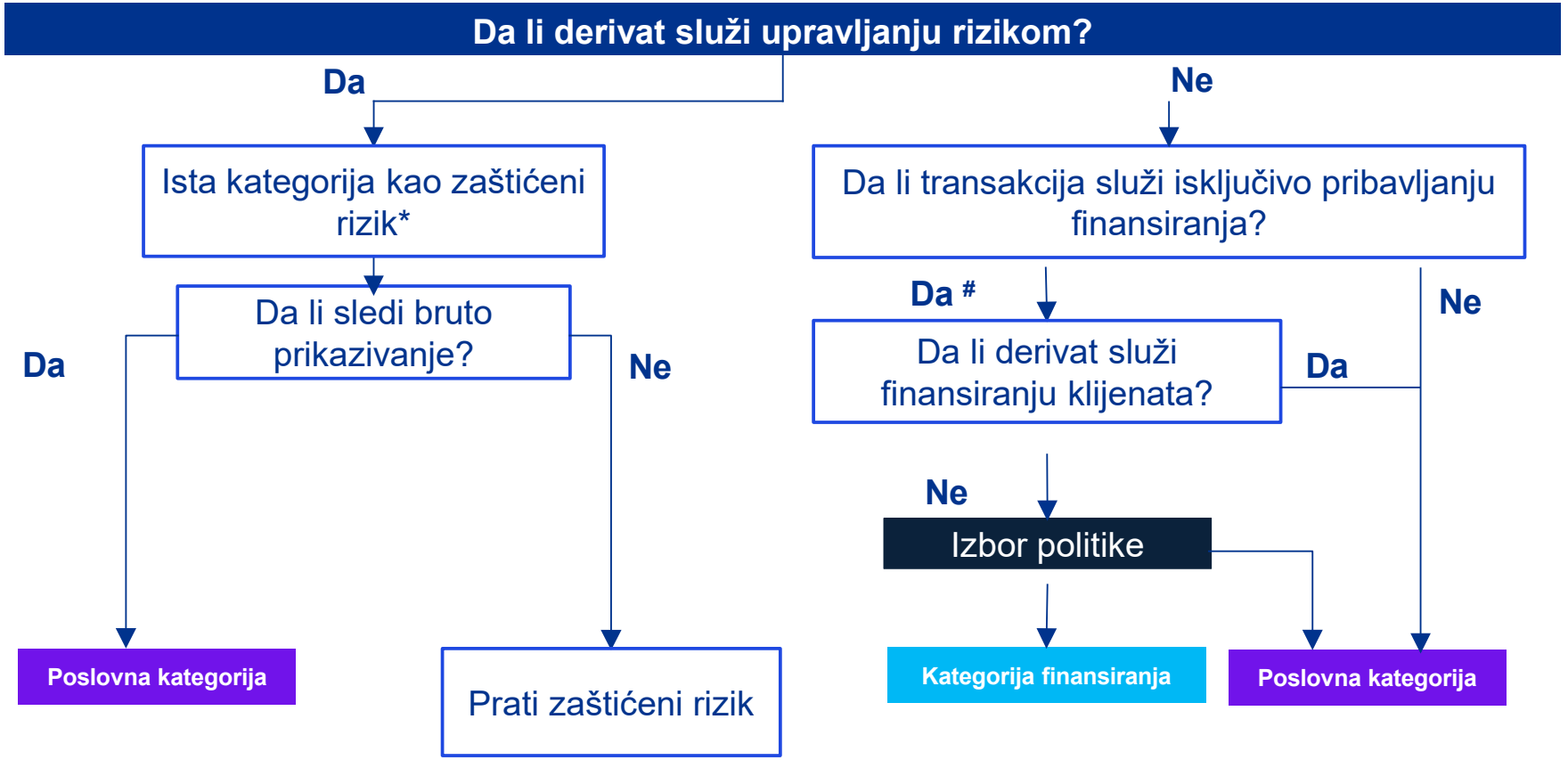
Ostali zahtevi za klasifikaciju u bilansu uspeha

Klasifikacija kursnih razlika (FX)

© 2026 KPMG d.o.o. Beograd, srpsko društvo s ograničenom odgovornošću i firma članica KPMG globalne organizacije nezavisnih firmi članica povezanih sa KPMG International Limited, privatnim engleskim društvom ograničenim garancijom. Sva prava zaštićena.

Derivati i hedžing instrumenti

* Ekonomska zaštita prati zahteve za računovodstvo zaštite od rizika, osim kada to zahteva nepotrebne troškove ili napor.

Pod pretpostavkom da je finansiranje klijenata glavna poslovna aktivnost.

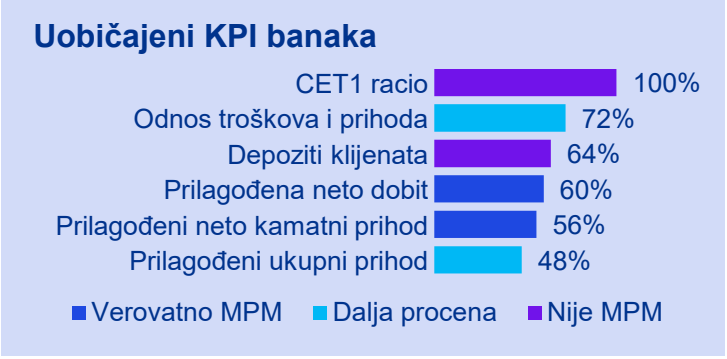
© 2026 KPMG d.o.o. Beograd, srpsko društvo s ograničenom odgovornošću i firma članica KPMG globalne organizacije nezavisnih firmi članica povezanih sa KPMG International Limited, privatnim engleskim društvom ograničenim garancijom. Sva prava zaštićena.

Mere učinka koje definiše rukovodstvo (MPM-ovi)

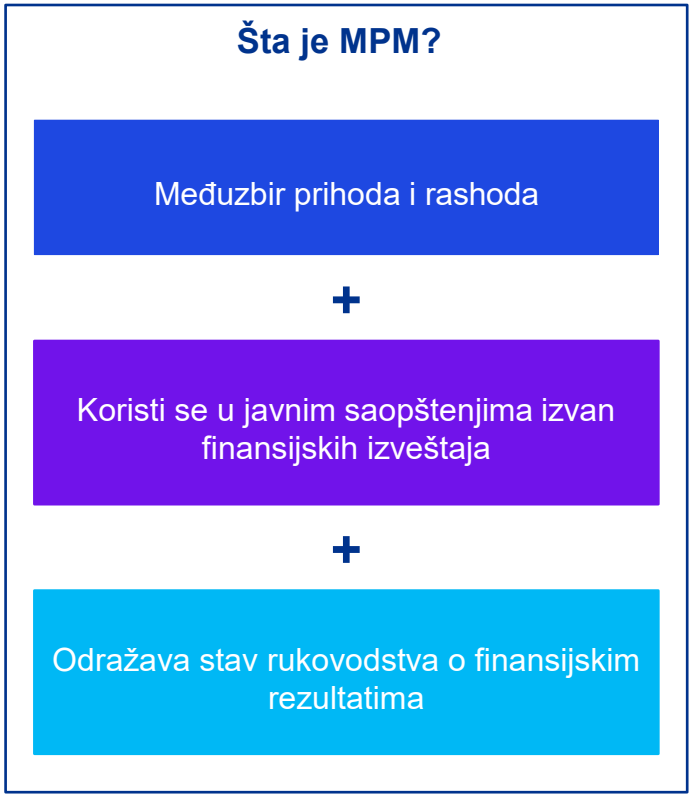
KPI i definicija MPM-a

Uticaji

Mnogi bankarski KPI nisu međuzbirovi prihoda i rashoda i možda ne ispunjavaju definiciju MPM-a. MSFI 18 izričito izuzima bruto dobitak ili gubitak i slične međuzbirove iz MPM-ova. Međuzbir se smatra sličnim bruto dobitku kada prikazuje razliku između određene vrste prihoda i direktno povezanih rashoda nastalih u ostvarivanju tog prihoda. MSFI 18 navodi neto prihode od kamata i neto prihode od naknada i provizija kao primere međuzbirova sličnih bruto dobitku.

Međuzbirovi

Mere

- Utvrdite koji KPI su MPM.
- Preispitajte da li su postojeći KPI i dalje relevantni uz novu strukturu bilansa uspeha.
- Uspostavite proces za identifikovanje i praćenje MPM-a u javnim saopštenjima pre objavljivanja.

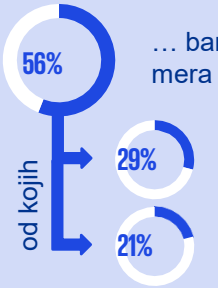
© 2026 KPMG d.o.o. Beograd, srpsko društvo s ograničenom odgovornošću i firma članica KPMG globalne organizacije nezavisnih firmi članica povezanih sa KPMG International Limited, privatnim engleskim društvom ograničenim garancijom. Sva prava zaštićena.

Obelodanjivanja o MPM-ovima

Potencijalni uticaji

- MPM-ovi će biti obelodanjeni u finansijskim izveštajima i obuhvaćeni revizijom.
- Prakse obelodanjivanja non-GAAP mera razlikuju se po mestu i načinu objavljivanja.
- Informacije koje banke već objavljuju van finansijskih izveštaja možda nisu dovoljno detaljne da ispune nove zahteve za obelodanjivanje MPM-ova.

Trenutna praksa

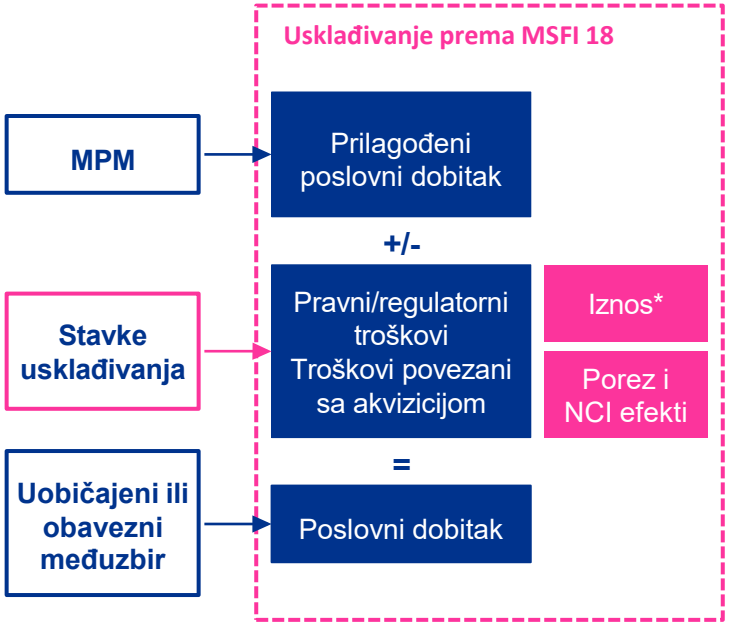

… banaka prikazuje usklađivanje non-GAAP mera van finansijskih izveštaja

uključuju poreske efekte

jasno opisuje stavke usklađivanja

MPM: opis i usklađivanje u jednoj napomeni

* Iznos svake stavke usklađivanja koji se odnosi na pojedinačnu stavku u bilansu uspeha.

Mere za razmatranje

- Proverite postojeća usklađivanja non-GAAP mera i utvrdite gde su potrebne dodatne informacije.
- Razmotrite uticaj MPM zahteva na komunikaciju o KPI-jima, uključujući mesto prikazivanja KPI-ja koji nisu MPM-ovi.
- Pratite regulatorne promene u vezi sa non-GAAP merama.

© 2026 KPMG d.o.o. Beograd, srpsko društvo s ograničenom odgovornošću i firma članica KPMG globalne organizacije nezavisnih firmi članica povezanih sa KPMG International Limited, privatnim engleskim društvom ograničenim garancijom. Sva prava zaštićena.

Hvala na pažnji

kpmg.com/socialmedia

Informacije sadržane u ovom dokumentu su opšte prirode i nisu namenjene okolnostima određenog pojedinca ili pravnog lica. Iako nastojimo da pružimo tačne i pravovremene informacije, ne možemo garantovati da su te informacije tačne onda kada su primljene niti da će ostati tačne u budućnosti. Ne bi trebalo postupati na osnovu takvih informacija bez prethodnog odgovarajućeg stručnog saveta datog nakon detaljnog ispitivanja određene situacije.

© 2026 KPMG d.o.o. Beograd, srpsko društvo s ograničenom odgovornošću i firma članica KPMG globalne organizacije nezavisnih firmi članica povezanih sa KPMG International Limited, privatnim engleskim društvom ograničenim garancijom. Sva prava zaštićena.

KPMG ime i logo su zaštitni znaci koje nezavisne firme članice KPMG globalne organizacije koriste u skladu sa licencom.

Klasifikacija dokumenta: KPMG Privatno i poverljivo